

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2002 houdende hervorming van het stelsel van de aanmoedigingspremies in de privé-sector en van het besluit van de Vlaamse regering van 3 mei 2002 tot instelling van de aanmoedigingspremies in de Vlaamse private sociale profitsector

- Principiële goedkeuring**Samenvatting**

Voorliggend ontwerp van besluit beoogt een verlenging van de regeling waarbij bedrijven die omwille van het coronacrisis te maken krijgen met een dalende omzet, productie of bestellingen een beroep kunnen doen op de aanmoedigingspremie voor werknemers van ondernemingen in moeilijkheden en herstructurering.

Deze verlenging loopt tot en met 31 december 2020.

Met deze aanmoedigingspremie willen we werknemers ondersteunen die omwille van de coronacrisis te maken krijgen met een arbeidsduurvermindering en willen we bedrijven aanmoedigen te opteren voor een arbeidsduurvermindering in plaats van ontslag. Zodoende willen we inzetten op een arbeidsintensief herstel en werken lonend maken.

1. SITUERING**A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING**

Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie

Beleidsvelden: sociale economie en tewerkstellingsbeleid

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse regering werd onderworpen aan het advies van de inspectie van Financiën van 17 juni 2020

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Situering

Eind vorig jaar was er in Wuhan in China een uitbraak van een nieuw coronavirus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt. Het virus verspreidde zich snel naar andere landen, waaronder België. De getroffen landen namen maatregelen om de verspreiding van het virus tegen te gaan: vluchten worden geschrapt, internationale bedrijven en winkels sloten, er werden quarantainemaatregelen genomen, enz..

Het werd al snel duidelijk dat de economische impact van het Coronavirus aanzienlijk zou zijn. Om te vermijden dat bedrijven zouden overgaan tot het ontslag van hun personeel werd al snel beslist om het toepassingsgebied van de aanmoedigingspremie voor werknemers van ondernemingen in herstructurering en moeilijkheden uit te breiden naar ondernemingen die als gevolg van het Coronavirus te maken krijgen met een dalende omzet, productie of bestellingen. Deze uitbreiding loopt af op 30 juni 2020.

Tegelijk werd federaal de regeling rond tijdelijke werkloosheid ook sterk versoepeld. Op deze manier konden de ondernemingen de gevolgen van de crisis op korte termijn op een flexibele wijze opvangen. Het was dan ook een logische keuze voor de bedrijven om op korte termijn beroep te doen op tijdelijke werkloosheid waardoor het systeem van arbeidsduurvermindering op dat moment minder geschikt was.

Hoewel de genomen veiligheidsmaatregelen succes lijken te hebben, is de economische impact alsook de impact op de arbeidsmarkt enorm:

- Het aantal experts dat nog gelooft in een V-vormig herstel, met een volledig herstel in 2021, wordt met de dag schaarser,
- De Europese Commissie verwacht een krimp van de Belgische economie met -7,2% in 2020, en een herstel van 6,7% in 2021.
- In de delen van de wereld waar de economie al vroeger herstelde dan in België, bleek het herstel traag te gaan. Zowel de consumenten als ondernemingen houden de vinger nog even op de knip.
- Het percentage van ondernemingen dat een faillissement 'waarschijnlijk' of 'zeer waarschijnlijk' acht, bedraagt 9%. De sectoren die het zwaarst zijn getroffen door de crisis zoals de horeca (19,2%) en cultuur- en eventsector (27,8%) hebben ook de hoogste verwachte faillissement-percentages.
- In deze sectoren zijn kwetsbare werknemers oververtegenwoordigd, denk maar aan jongeren, kortgeschoolden, alleenstaanden, huurders, en mensen met deeltijdse /tijdelijke contracten. Zij lopen dus een verhoogd risico om in de werkloosheid terecht te komen.

Naast de roep voor een arbeidsintensieve heropstart is er nu de bezorgdheid om bestaande tewerkstelling maximaal te bewaren. Gezonde bedrijven die omwille van een tijdelijke terugval in activiteiten door de globale en nationale economische context hun huidige personeelsbestand op korte termijn niet kunnen behouden, moeten een flexibel systeem voorhanden hebben om hun personeel te behouden voor een doorstart op middellange termijn.

Voorstel van maatregel

Rekening houdende met de impact van het coronavirus op de economie en de arbeidsmarkt heeft voorliggend besluit als doelstelling de uitbreiding van het toepassingsgebied van de aanmoedigingspremie voor werknemers van ondernemingen in moeilijkheden en herstructurering te verlengen tot en met 31 december 2020.

De centrale uitgangspunten hierbij zijn om in te zetten op:

- **Een arbeidsintensief herstel:** we willen de werkzaamheidsgraad maximaal op peil houden in deze onzekere periode waar we voor staan en een snelle relance mogelijk maken.
- **werken lonend maken** in functie van inkomensbescherming en het vrijwaren van koopkracht.

Met de verlenging van deze aanmoedigingspremie willen we namelijk:

- werknemers ondersteunen die omwille van de coronacrisis te maken krijgen met een arbeidsduurvermindering en,
- bedrijven aanmoedigen te opteren voor een tijdelijke arbeidsduurvermindering in plaats van ontslag. Zodoende worden werving,- selectie-, scholings- en opstartkosten vermeden en kunnen bedrijven snel hun activiteiten terug opschalen. Zo behouden we de expertise van onze bedrijven om morgen opnieuw op hoog niveau mee te spelen op internationaal vlak.

De bestaande aanmoedigingspremie voor werknemers in bedrijven in moeilijkheden kan bij een vermindering met 20% niet worden gecombineerd met de looncompensatie die wordt toegekend in het kader van de federale maatregel van tijdelijke vermindering van de arbeidsduur in het kader van de COVID-19 pandemie die in werking trad op 1 juli 2020. De combinatie van beide maatregelen kan er namelijk toe leiden dat de betrokken werknemers meer loon zouden ontvangen bij een verminderde arbeidsduur dan bij een voltijdse tewerkstelling. We voeren dan ook een cumulverbod in dat in werking treedt zodra dit besluit wordt gepubliceerd. Dit heeft geen impact op de uitbreiding voorzien in de andere artikelen in voorliggend besluit gezien de definitie van bedrijf in moeilijkheden in de uitbreiding Vlaams wordt ingevuld los van de federale bepalingen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Dit besluit verlengt de regeling waarbij bedrijven die omwille van het coronacrisis te maken krijgen met een dalende omzet, productie of bestellingen een beroep kunnen doen op de aanmoedigingspremie voor werknemers van ondernemingen in moeilijkheden en herstructurering.

De mogelijkheid om gebruik te maken van de omzetsdaling van 20% loopt af op 31 december 2020. Er wordt bijkomend bepaald dat de aanmoedigingspremie bij een vermindering met 20% niet kan worden gecombineerd met de looncompensatie die wordt toegekend in het kader van de federale maatregel van tijdelijke vermindering van de arbeidsduur in het kader van de COVID-19 pandemie.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De aanrekening van de premies zal gebeuren op: JBO 1JD B2EB WT Het betreft hier een open end maatregel.

Het bereik van de maatregel is vrijwel niet in te schatten maar zal zorgvuldig gemonitord worden. Voorlopig zijn er nog geen aanvragen ingediend.

Voor de financiële impact kunnen we ons enkel beroepen op de overbruggingspremie die is ingevoerd ten tijde van de economische crisis. In totaal werden toen 19.000 individuele dossiers goedgekeurd voor een 400-tal verschillende ondernemingen voor een uitbetaald bedrag van 14 miljoen euro.

Hierbij zijn er enkele belangrijke kanttekeningen:

1. Het is niet in te schatten hoeveel ondernemingen en werknemers deze keer getroffen zullen worden. Dit aantal kan zowel hoger als lager zijn;
2. Het bedrag van de overbruggingspremie anno 2010 was hoger dan de huidige aanmoedigingspremie. Dit zal de kost drukken in vergelijking met de overbruggingspremie anno 2010;
3. Anno 2010 had het federale niveau nog geen maatregelen genomen en vielen bedienden (gedeeltelijk) uit de boot. Nu is dit wel het geval, bedrijven kunnen nu tijdelijke werkloosheid omwille van overmacht inroepen omwille van het Coronavirus voor zowel arbeiders en bedienden. Het is daarbij niet mogelijk om de aanmoedigingspremie te cumuleren met de werkloosheidsuitkering in het kader van tijdelijke werkloosheid omwille van overmacht. Dit zal de kost drukken in vergelijking met de overbruggingspremie anno 2010.
4. Anno 2010 was een tijdelijke collectieve arbeidsduurvermindering mogelijk. Nu is dit niet het geval. Dit zal de kost drukken in vergelijking met de overbruggingspremie anno 2010.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Niet van toepassing

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Niet van toepassing

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluiten van de Vlaamse Regering;
2. te gelasten voornoemde besluiten van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS